

Cyklus: KD4/17 – Glykovaný hemoglobin

Tento akreditovaný cyklus byl realizován v souladu s dokumentem *Plán EHK 2017*, který je k dispozici na adrese www.sekk.cz v oddíle EHK. V tomto dokumentu naleznete informace, které se týkají jak tohoto konkrétního cyklu, tak EHK obecně.

Kontakt na poskytovatele EHK a na koordinátora EHK naleznete na www.sekk.cz v oddíle O nás.

Vzorky

V tomto cyklu byly použity komerční stabilizované hemolyzáty lidské krve. Použitý materiál je výrobcem určen ke kontrole kvality měření glykovaného hemoglobinu HbA_{1c}, validaci a verifikaci přesnosti, vychýlení a kalibrace analytického měřicího postupu a pro použití v programech EQA.

Pro oba vzorky jsme měli k dispozici certifikované referenční hodnoty (CRV) s metrologickou návazností na referenční metodu IFCC (viz www.sekk.cz oddíl Infoservis). Certifikát vydala European Reference Laboratory for Glycohemoglobin, Winterswijk, Nizozemsko (vedoucím laboratoře je Dr. Cas Weykamp).

Analyt	Jednotka	Vzorek A		Vzorek B	
		CRV	U_c ($k = 2$)	CRV	U_c ($k = 2$)
HbA _{1c}	mmol/mol	77,0	1,0	42,8	1,3

Komentář supervizora

Své výsledky nám zaslalo 80 účastníků, z nich 19 ze Slovenska.

Jako vztahné hodnoty byly použity výše uvedené hodnoty CRV. Bylo použito standardní kritérium pro hodnocení návaznosti $D_{max} = 16\%$. Za těchto podmínek dosáhli účastníci velmi dobré celkové úspěšnosti (93 %) při průměrném $CV_{mezilab} = 4,2\%$.

Při použití přísnějšího, klinickým potřebám lépe odpovídajícího kritéria $D_{max} = 10\%$ by bylo dosaženo úspěšnosti 86 %. Aktuálně publikovaná, edukačně zaměřená práce C. Weykampa a C. Siebelderové (J Diabetes Sci Technol 2017) diskutuje potřebnou analytickou kvalitu jako mezní hodnoty bias $b < 5$ mmol/mol a $CV < 5,0\%$. Při vyšších hodnotách není možné dostatečně spolehlivě rozlišit mezi hodnotami v oblasti referenčního intervalu (HbA_{1c} ≤ 38 mmol/mol), hodnotami prediabetu (HbA_{1c} v rozmezí 39 až 47 mmol/mol) a hodnotami diabetickými (HbA_{1c} > 47 mmol/mol). Přitom čím nižší je bias a CV, tím spolehlivěji lze tyto hodnoty odlišit. Laboratoře by měly mít vždy schopnost vlastního základního posouzení klinické validity svých výsledků.

Současné požadavky na programy externího hodnocení kvality (viz i výše)

- Reprodukovatelnost přibližně $CV = 4\%$ (v impaktovaných časopisech s publikovanými výsledky programů EHK Německa, Belgie, Nizozemí, Itálie a v USA programech CAP s výsledky, dostupnými na www.ngsp.org)
- Bias $b < 5$ mmol/mol
- Kritérium EHK pro jednotky mmol/mol: $D_{max} = 8$ až 10%

Současné nové trendy metodologie stanovení glykovaného hemoglobinu HbA_{1c}

- Enzymatické metody (v případě firmy Abbott zřejmě nahradí postupně imunochemickou metodu).
- Metoda CE (kapilární elektroforéza) např. firem Siemens či Sebia.

Tyto metody zlepšují kvalitu stanovení glykovaného hemoglobinu HbA_{1c} a začínají se používat i u nás. Do číselníku metod je zařadíme, jakmile je začne uvádět větší počet účastníků.

Dlouhodobá úspěšnost

V následující tabulce je uveden přehled celkové úspěšnosti účastníků tohoto cyklu za poslední 2 roky. V záhlaví sloupců jsou uvedena jednotlivá pásma úspěšnosti (0 % ... nulová úspěšnost; 50 % ... úspěšnost 1 až 50 %; 75 % ... úspěšnost 51 až 75 % atd.). Na dalších 2 řádcích je pak absolutní a relativní počet účastníků, kteří příslušné úspěšnosti dosáhli.

Úspěšnost		0 %	50 %	75 %	80 %	85 %	90 %	95 %	99 %	100 %
Počet	absolutní	0	4	7	0	0	0	0	0	69
	relativní	-	5 %	8,8 %	-	-	-	-	-	86 %

Poznámka: Svou vlastní celkovou úspěšnost za poslední 2 roky naleznete ve svém výsledkovém listu.

Nepřekvapuje, že naprostá většina účastníků tohoto programu dlouhodobě dosahuje excelentní 100 % úspěšnosti. Ve světle tohoto faktu je nutné jakoukoli nižší úspěšnost považovat za impuls ke zlepšení.

Oborná supervize: RNDr. Bedřich Friedecký, Ph.D.
SEKK Pardubice
e-mail: friedecky@sekk.cz

RNDr. Josef Kratochvíla
SEKK Pardubice
e-mail: kratochvila@sekk.cz

Seznam všech supervizorů včetně kontaktů na ně je k dispozici na adrese www.sekk.cz v oddíle EHK.

Cyklus: KD4/17 – Glykovaný hemoglobin

Závěrečná zpráva s výjimkou příloh je veřejná (je zveřejněna jako součást souhrnného vyhodnocení cyklu na www.sekk.cz). Jednotlivé přílohy, označené kódem konkrétního účastníka EHK, jsou určeny pouze pro potřebu tohoto účastníka.

Přílohy

Jako přílohu této zprávy jednotliví účastníci cyklu dále dostávají:

<i>Název přílohy</i>	<i>Poznámka</i>
Osvědčení o účasti	Dostávají účastníci, kteří splnili podmínky pro jeho vystavení.
Certifikát	Dostávají účastníci, kteří splnili podmínky pro jeho vystavení pro zkoušky uvedené v dokumentu Certifikace 2017.
Výsledkový list (kvantitativní výsledky)	Dostávají účastníci, kteří uvedli kvantitativní výsledky.
Komplexní statistika	Pouze pro zkoušky s kvantitativními výsledky a dvěma vzorky.
<i>Poznámky:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlení obsahu jednotlivých zpráv naleznete na adrese www.sekk.cz v oddíle EHK pod odkazem Zprávy pro účastníky EHK. • Souhrnný přehled výsledků tohoto cyklu je k dispozici na adrese www.sekk.cz.	

Přílohy jsou identifikovány svým názvem, označením cyklu a kódem účastníka.